चक्षुःश्रोत्रे मनोवाक् च इत्येतानीन्द्रियाणि, एतेषु सर्व्वेषु पूर्व्ववद्व्याख्येयम् ॥ 'ब्रह्म मन्थत्तं' इत्यत्रोत्तरवेदेः पश्चात् मन्थानम् इह तु पुरस्तादिति विशेषः ॥

कल्पः। अथैनावध्वर्य्युरभिमन्त्रयते। 'आयुःस्थ आयुर्मे धत्तम्। आयुर्यज्ञाय धत्तम्। आयुर्यज्ञपतये धत्तम्। प्राणस्थः प्राणं मे धत्तम्। प्राणं यज्ञाय धत्तम्' ॥ ३ ॥

'प्राणं यज्ञपतये धत्तम्। चक्षुःस्थश्चक्षुर्मे धत्तम्। चक्षुर्यज्ञाय धत्तम्। चक्षुर्यज्ञपतये धत्तम्। श्रोत्रꣳस्थः श्रोत्रं मे धत्तम्। श्रोत्रं यज्ञाय धत्तम्। श्रोत्रं यज्ञपतये धत्तम्। तौ देवौ शुक्रामन्थिनौ। कल्पयतं देवीर्विशः। कल्पयतं मानुषीः' ॥

'इषमूर्जमस्मासु धत्तम्। प्राणान् पशुषु। प्रजां मयि च यजमाने च' इति। हे शुक्रामन्थिनौ, युवाम् 'आयुःस्थः' आयुषः स्वामिनौ, भवथः। अतो 'मे' ममाध्वर्य्योरायुर्धत्तम्। तथा यज्ञस्यापयुर्धत्तम्। समाप्तिरेव यज्ञस्यायुः। तथा 'यज्ञपतये' यजमानस्यापयुरभिवर्द्धयतम्। एवं प्राणादिषु योज्यम्। 'तौ' युवां प्राणादिस्वामिनौ 'शुक्रामन्थिनौ' ग्रहद्वयाधिपती देवौ 'देवीर्विशः' देवसम्बन्धिनीः प्रजाः 'कल्पयतम्' अस्मदनुकूलाः कुरुतम् ॥ तथा मनुष्यजातियुक्ताः प्रजाश्चास्मदनुकूलाः कुरुतम् ॥ ४ ॥

किञ्च 'इषं' व्रीह्याद्यन्नम् 'ऊर्ज्जं' क्षीरादिरसञ्चास्मासु स्थापयतम्। 'पशुषु' गवादिषु चिरजीवनहेतून् प्राणान् स्थापयतम्। 'मयि' अध्वर्य्यौ चास्मिन् यजमाने च 'प्रजां' पुत्रपौत्रादिरूपां स्थापयतम्।